

40 ГОДИНИ ОД ОСНОВАЊЕТО НА КПМ И ОДРЖУВАЊЕТО НА ПРВАТА СЕДНИЦА НА ЦЕНТРАЛНИОТ КОМИТЕТ НА КПМ.

Митја РИБИЧИЧ

ПОЗДРАВЕН ЗБОР ОД ИМЕТО НА ЦЕНТРАЛНИОТ КОМИТЕТ НА СОЈУЗОТ НА КОМУНИСТИТЕ НА ЈУГОСЛАВИЈА*

Формирањето на КП на Македонија Тито го означи како пресвртница во животот на македонската нација, а истовремено и како историски датум значаен за нашето југословенско револуционерно движење во целина. По повод 30-годишнината на македонската партија, тој ѝ оддаде високо признание на борбата на македонскиот народ за национално ослободување во која паднаа неговите најдобри синови, комунисти и скоевци и во која комунистите на Македонија чесно го исполнија својот долг спрема својот и другите народи на Југославија.

Денес, по повод 40-јубилеј можеме само да ги потврдиме тие Титови зборови и во името на ЦК СКЈ, во името на работничката класа и на сите комунисти од нашата земја искрено и најсрдечно да ви го честитаме овој голем јубилеј, пожелувајќи ви нови успеси во вашиот творечки и хуман труд и во напорите за натамошен економски, културен и политички напредок и процут на Социјалистичка Република Македонија, а со тоа и за напредок и сестран развој на целата наша социјалистичка федеративна заедница.

Со основањето на КП на Македонија е остварена онаа цел која КПЈ и Тито ја поставија на Четвртата земска конференција со одлуката внатре во КПЈ да се формираат хрватската, словенечката и македонската национална комунистичка партија. Заради специфичните услови во кои дејствуваа комунистите во одделни средини и различните можности за соодветно организирање на револуционерното движење, реализацијата на тие

* Поздравен збор на свечената седница на ЦК КПМ, посветена на 40-годишнината од формирањето на КПМ и Првата седница на ЦК КПМ, Скопје 18 март 1983.

значајни одлуки се одвиваше во повеќегодишен период. Сепак, историски факт е дека политиката, борбата и програмата на комунистите во секој дел на тогашна Југославија беа исти: тоа беше Титова стратегија на борбата за ослободување на угнетените и поробените работнички и народни маси која тргнуваше од единството на класниот и националниот интерес, од политиката на самоопределување на нациите, слободата и рамноправноста на сите народи и народности на Југославија.

Таа принципиелна политика е присутна во работата и животот на КПЈ во целиот тек на нејзиното дејствување а особено доби на значење во тогашните апокалиптички меѓународни околности, заради фашистичката опасност која драматично се закануваше. И конкретно и непосредно ја загрозуваше слободата, независноста и голиот опстанок на секој народ и народност на нашата почва.

Македонските комунисти и пред основањето на својата национална партија имаа мошне јасен марксистички став и определување за тоа заедно со прогресивните сили на сите народи и народности на Југославија да се борат против угнетувањето, за правото сами да ја определуваат својата судбина, сами да создаваат свој национален, државен суверенитет во рамноправната федеративна заедница на народите и народностите на Југославија. Тоа ја зголемува смислата и значењето на основањето на КП на Македонија во виорот на најголемата трагедија на човештвото, во времето и на најголемото херојство на малите, обични луѓе кои се издигнаа од анонимност и израснаа до прометејските големини на борци и творци на новата автентична историја и со тоа на целиот свет му ја покажаа решеноста на својата земја да бидат единствени господари. Создавањето на КПМ во рамките на КПЈ беше од огромното значење и затоа што претставуваше и непосредна претходница на историското заседание на АВНОЈ во Јајце.

Основањето на КПМ, најпрогресивната авангарда не само на работничката класа туку и на сите национално-ослободителни сили на Македонија, значеше истовремено пресметка со сите носители на странската доминација кои за време на кралството Југославија и царството на Бугарија со одречувањето на самобитноста на македонската нација ги прикриваа своите империјалистички и хегемонистички стремежи за нејзиното потчинување. Од тие денови па натаму КП единствено решителна и доследно поврзана со народот создава услови во кои македонскиот народ успешно и решително им се спротивставува на сите настојувања и натаму да биде јаболко на спорот на својата земја на која живее и да ја дели судбината на кусур со кој големите сили ги плаќаат своите сметки. Комунистичката партија на Македонија стана основна и водечка сила на македонските работнички и народни маси, го презеде знамето на нивната

ослободителна борба која веќе имаше славна историја, наследена од Илинден, Гоце Делчев и другите великани на националноослободителното движење. КП на Македонија ја доведе до победа борбата за ослободување, еманципација и рамноправност на македонската нација, за раководна улога на работничката класа, за рамноправност на народите и народностите кои живеат во СР Македонија, за доследен демократски развој на народна и, подоцна Социјалистичка Република Македонија, која како дел и заедно со сите во СФРЈ има право и должност да води грижа за положбата и судбината на оние делови на својот народ кои одвоени од матицата, живеат во други, соседни земји, а на кои и денес не ретко им се одречува националниот и културниот идентитет и елементарните национални права.

Со основањето на КП на Македонија се потврди исправноста на визионерската политика што ја утврди КПЈ, Тито, Кардељ и други раководители, и со која практично е докажано дека во нашите простори и историски услови решавање на националното прашање можела да најде и да извојува само работничката класа и нејзината авангарда. Само таа беше способна, внатрешно нашата земја да создаде нескршлив сојуз на работничката класа со селанството, интелигенцијата, со сите прогресивни слоеви на нашето општество, да оствари единствен фронт за решавање на клучните внатрешни проблеми и фронт против сите сили на класна и национална доминација.

Историскиот чин на основањето на КПМ и исправноста на ставовите на КПЈ врз кои тој се засновува, значаен е и од аспектот на тенденциите во современиот свет во кој постои силен бран на движења кон еманципација и барање на социјални и национални идентитети на патот кон создавањето на нови основи за рамноправни односи меѓу луѓето и народите. Нашиот пример покажува како наспроти острите спротивности и конфликтни збиднувања во светот треба да се бараат правците кои водат кон мир, кон коегзистенција, слобода, рамноправност и заемно уважување на сите народи и земји, кон среќа и благосостојба на човештвото и кои ги спречуваат војните, затегнатоста, интервенционизмот и материјалната и духовната беда. Современиот свет ја потврдува исправноста на Кардељевиот пат дека хегемонизмот е најнепосреден облик на империјализмот. Ние тоа можеме да го кажеме со полно право, бидејќи покажавме како треба да се бориме за своја слобода и за таков живот кој е во најголем интерес на нашите работни луѓе не загрозувајќи ја притоа слободата на другите, но и не дозволувајќи на кој и да е да се меша во нашиот живот или да ни наметнува

своја волја. На КЕБС се залагавме не за прекројување на границите на политичката карта на Европа туку за сестрана соработка и поврзаност на луѓето, народите и државите, за приликите во кои границите како барирери со кои е испарана Европа, постепено ќе исчезнуваат и ќе го губат своето значење. Ние сме отворена земја. Раката на соработката врз рамноправни основи му ја подаваме отворено и пријателски на секого, на сите наши соседи и на целиот свет. Во тоа и е нашиот класен интернационализам, основа за нашиот оптимизам во поглед на можното надминување на блоковската поделба на светот и за афирмација на изворните начела на неврзаноста, кои единствено се потврдени на Седмиот самит во Њу Делхи.

Комунистичката партија на Македонија ја обезбеди раководната улога на работничката класа во народната власт по пртизанските победи и ги определи правците на натамошната социјалистичка изградба, на стопанскиот и културен напредок на СРМ и на нејзината преобразба во модерна, сè поразвиена, социјалистичка заедница.

СРМ е дел на нашата заедница, ја дели нејзината судбина, придонесува за нејзиниот напредок и ја ужива како сите народи и народности во Југославија добробитта на нашите заеднички достигања и предностите на заедничкото живеење во социјалистичка самоуправна заедница. Само во таква заедница беше можно така брзо да се обнови разурнатиот главен град на Македонија каде што човечката и социјалистичка солидарност успешно го положи испитот. Само во таква заедница беше можен така брз развој на материјалната и духовна основа за афирмација на малата и младата македонска нација која слободно и суверено располага со себе и со своите богатства и плодовите на својот труд, значи и со целината на вишокот на трудот и одлучува за својата судбина и перспектива. Македонија не е повеќе неразвиен Балкан. Современите средства за производство, стручните и научни потенцијали со сè посилената работничка класа, и овозможуваат на СР Македонија, потпирајќи се предимно врз сопствените сили, да оствари материјална основа за својот и за нашиот заеднички сè побрз развој.

Наша заедничка задача е, врз основа на нашиот Устав и врз него утврдените позиции на работникот во здружениот труд, да создаваме услови кои во полна мера ќе ги покажат предностите на нашиот систем на социјалистичкото самоуправање во кој работниците ќе располагаат со општествениот капитал и ќе носат одговорност за целината на општествената репродукција. Врз тие основи, способни сме да ги решиме и сегашните тешкотии. Никаков централизам, никакви административни решенија не водат кон нашата долгорочна цел. На нас останува да истра-

еме и да одговориме на историските интереси на нашата работничка класа и со наш труд, во сегашниве услови, да се потврдиме како нејзина вистинска авангарда во борбата за натамошен развој и напредок на социјалистичкото самоуправање.

Не постојат никакви причини да не успееме на тој наш тежок, творечки и предизвикувачки пат за политичка и економска стабилизација на општеството и за натамошен пробив на самоуправањето, се разбира под услов да бидеме единствени врз определбата која така еднодушно ја донесовме на XII конгрес на СКЈ. Во остварувањето на тие големи задачи на комунистите и на сите работни луѓе на СРМ им пожелувам полно успеси.